

V tom směru souhlasí dovolací soud s výkladem soudu odvolacího, zejména, přihlíží-li se k onomu negativnímu zjištění. Nárok na náhradu nákladů na pořízení chodníku, ohrady, kanálu a dláždění části dvoru nelze vyvozovati ani z důvodu správy (§§ 922, 923 obč. zák.), ježto podle zjištění nižších soudů dům byl prodán tak, jak byl, a prodatelka nevzala na sebe závazek k dokončení stavby tak, aby dům odpovídal stavebně policejním předpisům. Pokud v tomto směru dovolatelka nepřipustně brojí proti hodnocení důkazů nižšími soudy, neprovádí podle zákona ani dovolací důvod podle § 503 čís. 4 c. ř. s., ani jiný z dovolacích důvodů v § 503 c. ř. s. výčetmo uvedených. Úmysl kupitelky není rozhodným, pokud nebyl jasně prohlášen (§ 869 obč. zák.). Je tedy bez významu, zda šlo o vady nápadné (§ 928 obč. zák.), čili nic, aniž nelze tvrzený nárok opřít o ustanovení druhé věty § 923 obč. zák., poněvadž nešlo o obvyklé vady nebo břemena, neboť podobné doplnění stavby se podle stavebního řádu nařizuje u každé novostavby.

Čís. 14057.

Pensijní pojištění.

Zákaz započtení na smluvní plnění ve smyslu § 118 odstavec (2) zákona ze dne 21. února 1929, čís. 26 sb. z. a n., neplatí, má-li podle § 177 a) zákona čís. 26/1929 sb. z. a n. v doslovu čl. I. zákona ze dne 14. července 1931, čís. 125 sb. z. a n., býti provedeno zvýšení dávek pensijního pojištění soukromých zaměstnanců ve vyšších službách, odpovídající započtení poloviny nepojištěné služební doby.

(Rozh. ze dne 20. prosince 1934, Rv I 1174/33.)

Žalobce byl zaměstnán na harachovském panství, posléze jako vrchní hospodářský správce. Po skončení činné služby byly mu vypláceny žalovaným majitelem panství zaopatřovací požitky. Když byly výměrem Všeobecného pensijního ústavu v Praze dne 6. května 1932 žalobci zvýšeny zaopatřovací požitky na základě zákona čís. 125/31 sb. z. a n. o požitky získané započtením nepojištěné služební doby o 5.100 Kč ročně, tudíž o 425 Kč měsíčně, oznámil žalovaný žalobci, že z pense, kterou mu dosud vyplácel, bude napříště strhovati měsíčně 425 Kč, takže bude napříště vyplácet měsíčně jen 281 Kč 25 h, a že za dobu od 1. dubna 1931, kdy zákon čís. 125/31 počal působiti, do 30. dubna 1932, po kterou žalovaný vyplácel pensí bez této srážky, nahradí si žalovaný přeplacenou částku 5.525 Kč tím, že žalující straně nebude platiti žádnou pensí po 19 měsíců, tedy od 1. května 1932 do 30. listopadu 1933, a nedostávající se ještě část 176 Kč 50 h odpočítá si ještě z pense za měsíc prosinec 1933, a od 1. ledna 1934 platiti bude měsíčně jen 281 Kč 25 h. Žalovaný odůvodňoval tyto srážky tím, že podle pensijního normálu ze dne 7. června 1921 jest oprávněn srážeti žalující straně požitky vyplácené jí Všeobecným pensijním ústavem, že požitky ty byly výměrem

Všeobecného pensijního ústavu ze dne 6. května 1932 č. p. 611.872 zvýšeny o 425 Kč měsíčně s platností od 1. dubna 1931, že tudíž jest oprávněn částky ty srážeti, a proto že za dobu od 1. dubna 1931 do 30. dubna 1932, po kterou mu ještě nebyla známa čísllice zvýšení, a proto vyplácel pensi beze srážky, jest oprávněn tyto přeplacené částky, na jichž vrácení má nárok, srážeti žalobci z pense, pokud nebudou uhrazeny. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na žalovaném zaplacení 3531 Kč a placení nezkrácené pense. Žalobní nárok odůvodňoval žalobce tím, že žalovaný není oprávněn ke srážkám, protože § 177 zákona čis. 26/1929 sb. z. a n. výslovně zapovídá částky ty srážeti z nároku na smluvní pensi a § 177 a) v doslovu zákona čis. 25/1931 sb. z. a n. jest jen doplňkem a součástí § 177 zákona čis. 26/1929, tudíž zápověď srážky v § 118 zákona čis. 26/1929 vztahuje se i na dávky, získané pojištěncem podle zákona čis. 125/1931. Procesní soud své stolice žalobu zamítl. D ů v o d y: Soud nesdílí názor žalobcův, že zvýšení důchodu získané žalobcem započtením nepojištěné služební doby podle zákona čis. 125/1931 nesmí býti žalovaným sráženo z požitků žalobce získaných smlouvou (pensijním normálem). Právo žalovaného, vyhrazené mu smlouvou, t. zv. služebním normálem srážeti žalobci ze smluvní pense požitky placené Všeobecným pensijním ústavem, vztahuje se na všechny tyto požitky, tudíž i na požitky získané žalobcem započítáním poloviny nepojištěných let podle zákona čis. 125/1931. Zákon čis. 26/1929 sice výslovně zapověděl srážení požitků, které žalobce získal jako rozdíl mezi nároky získanými až do účinnosti zákona čis. 26/1929 a mezi požitky vyměřenými mu podle § 177 téhož zákona. Tento zákaz se však podle názoru soudu nevztahuje na požitky získané žalobcem podle zákona čis. 125/1931. Zákon čis. 125/1931 jest sice doplňkem zákona čis. 26/1929, není však doplňkem jen § 118 téhož zákona, nýbrž jest samostatnou normou, třebas formálně vřazenou do zákona čis. 26/1929. Tomu nasvědčuje již to, že materie zákonem čis. 125/1931 upravená jest zcela jiná, než materie upravená zákonem čis. 26/1929. Posléze uvedený zákon upravuje totiž požitky všech pojištěnců, zák. čis. 125/1931 však upravuje jen požitky pojištěnců s nepojištěnou služební dobou. Z toho, že zák. čis. 125/1931 jest označen jako doplněk zákona čis. 26/1929, neplyne nikterak, že se ustanovení § 118 odst. (2) zákona čis. 26/1929 vztahuje i na požitky získané zákonem čis. 125/1931, neboť § 118 odst. (2) zakazuje jen srážku požitků získaných zvýšením podle § 177, a nezakazuje srážku všech nároků získaných celým zákonem čis. 26/1929. Upravuje-li též zákon různé právní případy, může a ve většině případů také mívá pro jedny případy jedna ustanovení, pro jiné případy ustanovení jiná. Tak jest tomu i v případě, který jest předmětem tohoto sporu. § 177 cit. zák. upravuje požitky všech pojištěnců Všeobecného pensijního ústavu a § 118 odst. (2) zakazuje srážeti rozdíl, jehož se jim dostalo tímto § 177 oproti nárokům vypočteným dle předpisů až do té doby platných. § 177 a) upravuje nároky pojištěnců s nepojištěnou služební dobou a nemá ustanovení, že nároky tímto paragrafem získané nesmějí býti sráženy ze smluvních pensijních požitků.

Kdyby zákonodárce byl měl v úmyslu vyloučiti možnost srážení požitků § 177 a) nabytých, byl by buď zákaz ten pojal hned také do ustanovení § 177 a), nebo byl by § 118 odst. (2) doplnil ustanovením, že nelze na smluvní plnění započítávati i požitky získané § 177 a). Právě to, že zákonodárce zákaz započtení požitků získaných pojištěnci podle § 177 do zákona pojal, zákaz ten však na požitky získané podle § 177 a) nerozšířil, nasvědčuje tomu, že neměl úmyslu započítání požitků získaných § 177 a) zakázati. Předpis § 118 odst. 2 jest předpisem výjimečným, který hluboce zasahuje do smluvních poměrů a zrušuje to, co strany smluvně ujednaly. Jest proto předpis ten vykládati restriktivně a nelze ho vztahovati na případy jiné, než na ty, na které ho zákon výslovně vztahuje, tudíž na případy podle § 177, nikoliv však i na případy podle § 177 a). Kdyby zákonodárce byl měl v úmyslu zákaz započtení podle § 118 odst. (2) nechati platiti i pro nároky získané § 177 a), byl by zákaz ten podle názoru soudu výslovně do zákona pojal tím spíše, ježto, jak je zřejmo z periodického listu »Ústřední svaz« žalovaným předloženého, otázka srážení nových, § 177 a) získaných požitků byla již před vyjitím zákona ve veřejném tisku přetřásána. Soud nemůže sdíleti ani názor žalobců, že by srážkami nároků získaných § 177 a) byl účel zákona zmařen. V tom směru přehlíží žalobce, že zmíněný § upravuje nároky všech pojištěnců s nepojištěnou služební dobou, nikoliv jen oněch pojištěnců, kteří vedle veřejného pojištění mají nároky na pensijní požitky z titulu soukromoprávních smluv a jichž jest proti všem pojištěncům s nepojištěnou služební dobou mizivá menšina, což lze pokládati za všeobecně známé a tudíž důkazu nevyžadující. Právě naopak, kdyby zákaz započtení měl býti vztahován i na požitky získané podle § 177 a), bylo by v tom spatřovati jistou sociální nespravedlnost, neboť by se tím zaměstnancům, kteří měli štěstí, že získali smluvní pensi, dostávala neodůvodněná přednost a výhoda před velikou většinou ostatních zaměstnanců, kteří smluvních pensí nemají. Jest míti za to, že zákon sledoval sociální účel, by se všem pojištěncům dostalo jistých dnešním drahotným poměrům odpovídajících požitků a aby se jim umožnila slušná existence. Tento účel jest dosažen tím, že se všem zaměstnancům s nepojištěnou služební dobou zákonem čís. 125/1931 dostalo určitého zlepšení, a není k dosažení tohoto účelu třeba, by jistá menší skupina získala dalších výhod, jichž se ostatním nedostalo. Protože podle názoru soudu žalovaný byl oprávněn ze smluvních pensijních požitků srážeti žalobci to, čeho získal započítáním nepojištěné služební doby od Všeobecného pensijního ústavu, protože podle výměru Všeobecného pensijního ústavu ze dne 6. května 1932, který jest mezi stranami nesporný, tyto získané nároky činí ročně 5.100 Kč, měsíčně 425 Kč a zákon čís. 125/1931 působí od 1. dubna 1931, jest míti za to, že žalovaný právem odepřel vyhověti žádosti žalobcově, by požitky tím získané ze smluvních pensijních nároků nesrážel, a že právem ze smluvních požitků pro dobu od 1. května 1932 do předu sráží pokud se týče hodlá si srážeti to, co za dobu od 1. dubna 1931 až do doby 30. dubna 1932 bez právního důvodu žalobci vyplatil, totiž za dobu, po kterou výše požitků započtením

nepojištěné služební doby získaných ještě Všeobecným pensijním ústavem vypočítána a stranám známa nebyla. O d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil, schváliv právní názor prvního soudu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Jde o řešení právní otázky, zdali zákaz započtení na smluvní plnění ve smyslu § 118 odst. (2) druhá věta zákona čis. 26/1929 sb. z. a n. platí i tenkrát, když podle § 177 a) zákona čis. 26/1929 sb. z. a n. v doslovu čl. I. zákona ze dne 14. července 1931 čis. 125 sb. z. a n. má býti provedeno zvýšení dávek pensijního pojištění soukromých zaměstnanců ve vyšších službách, odpovídající započtení poloviny nepojištěné doby služební. Zákon čis. 125/1931 sb. z. a n. n e o b s a h u j e ustanovení, že zákaz započtení, vyslovený v § 118 odst. (2) zák. čis. 26/1929 sb. z. a n. platí i pro zvýšení dávek, které bylo upraveno novým předpisem § 177 a), vsunutým za § 177 zák. čis. 26/1929 sb. z. a n. V odstavci druhém § 118 v p r v é větě jest vyslovena z á s a d a, že, je-li zaměstnavatel na základě s m l u v n í h o ujednání oprávněn započísti si na smluvní plnění zcela nebo z části dávky ze zákonného pojištění, zůstává toto právo zaměstnavatelovo nedotčeno. Z á k a z z a p o č t e n í v § 118 odst. (2) v d r u h é větě zní: »Na smluvní plnění nelze však započísti částku, o kterou důchod z nároků získaných do účinnosti tohoto zákona vyměřený podle § 177 tohoto zákona převyšuje výměru důchodu z týchž nároků podle dosavadního zákona.« Jde tu tedy o ustanovení výjimečné (proti první větě § 118 odst. (2), která vyslovuje zásadu, že z a p o č t e n í n a s m l u v n í p l n ě n í j e s t p ř í p u s t n é), vztahující se výslovně na rozdíl důchodů vyměřených podle § 177 zák. čis. 26/1929 sb. z. a n. a důchodů vyměřených podle zákonů dřívějších. Ustanovení § 177 jest podle nadpisu »Ustanovení přechodná a závěrečná« rázu přechodního a ustanovení druhé věty odstavce druhého § 118 má na mysli jen zvýšení důchodu podle speciálního původního předpisu § 177 zákona čis. 26/1929 sb. z. a n. a nelze proto ustanovení druhé věty druhého odstavce § 118 vykládati extensivněji, když nový zákon neobsahuje podobného předpisu, jako jest předpis uvedený v druhé větě odstavce druhého § 118. Proto nelze zákaz započtení ustanovený pro určitý výjimečný a přechodný předpis § 177 vztahovati na zvýšení dávek pensijního pojištění přiznané zákonem čis. 125/1931 sb. z. a n. zařazené do zákona čis. 26/1929 sb. z. a n. jako § 177 a), když zákon nový dotčené omezující ustanovení na nové zvýšení dávek nerozšířil, nevyjádřiv, že z á k a z s m l u v n í h o započtení platí i pro zvýšení dávek zákonem čis. 125/1931 sb. z. a n. ustanovené. Ani z materiálů zákona nelze dovoditi, že zákon pomýšlel ono výjimečné ustanovení druhé věty odstavce druhého § 118 zák. čis. 26/1929 sb. z. a n. rozšířiti i na dávky zvýšené podle nového zákona čis. 125/1931 sb. z. a n. Jest sice pravda, že nový zákon měl přijíti k dobru jen zaměstnancům. Někteří zaměstnanci však — jako právě zaměstnanci harrachovští — měli

zvláštními smluvními předpisy upravenou pensi, do které se jim započítávala a léta odsloužená před dobou, kdy zákonné pensijní pojištění vstoupilo v platnost, avšak podle oněch smluvních předpisů se jim započítávají do pense zaměstnavatelem placené na toto smluvní plnění dávky ze zákonného pojištění, jak zásadně dovoluje ustanovení prvé věty odstavce druhého § 118 zák. č. 26/1929 sb. z. a n. Poněvadž pak v novém zákoně čís. 125/1931 sb. z. a n. nebyl vysloven zákaz započítání tímto zákonem zvýšených dávek na smluvní plnění, nelze na ně použití ani zákazu v druhé větě druhého odstavce § 118 vytčeného. Okolnost, že v tomto případě má ze zákona čís. 125/1931 sb. z. a n. výhodu zaměstnavatel, neodporuje ani slovnímu ustanovení, ani duchu tohoto zákona, poněvadž zde právo zaměstnavatelské plyne ze smlouvy a zaměstnanci nedostávají méně než jiní, kteří podobnou smlouvu se svými zaměstnavateli neměli. Správnosti tohoto náhledu ostatně nasvědčuje znění prvé věty odstavce 2 § 118 zák. čís. 26/1929 sb. z. a n., vyslovující zásadu o započtení na smluvní plnění. Když tedy nový zákon čís. 125/1931 sb. z. a n. nezakázal započísti na smluvní plnění částky důchodů stanovené novým § 177 a) a když žalovaný použil svého smluvního práva a částky, o něž jde, srazil z pensijních požitků jím jako zaměstnavatelem vyplácených, nemá žalobce právního nároku na tyto sražené částky a proto byla správně žaloba jako bezdůvodná zamítnuta.

Čís. 14058.

Příslušnost podle § 76 j. n.

Soudem, v jehož obvodu měli manželé společné bydliště, není obecné soudiště manželovo, nýbrž soud, v jehož obvodu nejen manžel, nýbrž i manželka se usadila s prokazatelným nebo z okolností vyplývajícím úmyslem, aby se tam trvale zdržovala.

(Rozh. ze dne 20. prosince 1934, R II 555/34.)

Žalobu o rozvod manželství od stolu a lože proti Josefu K-ovi zadala Antonie K-ová u krajského soudu v Novém Jičíně, odůvodňujíc příslušnost tohoto soudu tím, že manželé K-ovi měli poslední společné bydliště v Kunčicích pod Ondřejníkem (v obvodu krajského soudu v Novém Jičíně). Námitce místní nepřislušnosti soud první stolice vyhověl a odmítl žalobu. Rekursní soud zamítl námitku místní nepřislušnosti a uložil prvnímu soudu, by věc projednal a rozhodl. Důvody: Prvý soudce vyhověl námitce nepřislušnosti, vzav za prokázano, že manželé měli své poslední bydliště v Hrabové na Slovensku a ne v Kunčicích p. Ondř. jak tvrdila žalobkyně. Leč tento závěr prvního soudu je právně mylný. Z výpovědí svědků, jakož i z osvědčení obce Hrabové vyplývá, že se žalobkyně v letech 1927 a 1928 jen po dobu školních prázdnin nastěhovala s dětmi k žalovanému do Hrabové, ale pak se zase vrátila do Kunčic pod Ondřejníkem, kde ji žalovaný i s dětmi